

på området. Andre kommuner beskriver, at undervisningen af hjerneskadede fortsætter i kommunalt regi, men at kommunerne fortsat køber ekstern vejledning og undervisning eksempelvis hos kommunikationscentre. Regionsrådet har ikke justeret, udvidet eller tilpasset specialundervisningstilbud i 2008, men udtrykker bekymring for tilgangen af brugere til de ydelser, der leveres af regionens kommunikationscentre.

Region Sjælland oplyser, at man ikke har ændret på tilbud for personer med erhvervet hjerneskade i 2008.

Det regionale udviklingsråd i Region Nordjylland fremhæver, at der på kommunikationsområdet har været en mindre nedgang på efterspørgslen efter ydelser på høre- og synsområdet, mens Taleinstituttet, inklusive Hjerneskadecentret, har haft en signifikant nedgang i efterspørgslen. Det vurderes, at forudsætningen for at bevare et fortsat regionalt tilbud på kommunikationsområdet er den fri henvendelsesret.

Det regionale udviklingsråd i Region Midtjylland peger på, at kommunikationsområdet er meget trængt. Der er nu eksempler på, at en række kommuner vælger egne løsninger frem for regionale løsninger på specialrådgivning til tale-, høre-, og synshandicappede.

Region Sydjylland vurderer, at de regionale specialundervisningstilbud udvikles tilfredsstillende.

Det vurderes, at kommunikationsområdet undergår ændringer. Flere kommunikationscentre oplever faldende efterspørgsel efter deres ydelser, og kommunerne løser i højere grad opgaverne selv. Der er kommunikationscentre, der har måttet nedsætte kapaciteten. Der udtrykkes bekymring over, at især mindre kommuner tager specialiserede opgaver hjem, idet den faglige ekspertise risikerer at forsvinde.

Indenrigs- og Socialministeriet og Undervisningsministeriet iværksætter i 2009 en undersø-

gelse for at få belyst, om kommunerne lever op til deres forpligtelser på hjælpemiddel- og kommunikationsområdet. På kommunikationsområdet skal undersøgelsen blandt andet beskrive, hvordan udviklingen i kommunikationscentrenes drift har været, og hvordan opgaven nu varetages med hensyn til specialundervisningsydelser til børn og voksne. Undersøgelsen skal beskrive visitationen til kommunikationsundervisning, herunder om kommunerne inddrager faglige vurderinger som grundlag for henvisning, om der sker en afgrænsning af specialundervisningstilbud for børn og voksne til tilsvarende tilbud efter anden lovgivning, og om der er indgået aftaler om brugen af centrene om finansiering, omfang af ydelser og eventuelt særlige opgaveløsninger. Det skal belyses, i hvilket omfang der i kommunerne administrativt og fagligt er etableret et koordineret samspil med andre tilsvarende eller supplerende tilbud i kommunerne og regionerne. Der skal endeligt gives en vurdering af de nuværende tilbud både i og uden for kommunikationscentre. Undersøgelsen afsluttes med en rapport, der skal foreligge 1. oktober 2009.

3.3.4. Økonomi for specialundervisning for voksne
Før kommunalreformen indgik specialundervisning for voksne i en samlet økonomisk opgørelse, der også omfattede specialpædagogisk bistand til småbørn. Efter reformen er udgifter til voksenspecialundervisning optaget på en særskilt regnskabsfunktion, men herudover er ordblindeundervisning og tilbud under hospitalsophold overført til henholdsvis staten og regionerne og indgår derfor ikke længere under denne funktion. Beløbene til disse to områder blev ved bloktilskudsopgørelsen i forbindelse med kommunalreformen skønnet til knap 80 mio. kr. Følgende sammenligning kan opgøres, hvor der tages højde for disse ændringer:

Kommunernes budgetterede udgifter til specialundervisning til voksne i mio. kr.

	2006	2007	2008	2009	Stigning 2006 – 2009
Udgifter i mio. kr.	873,4	606,5	737,1	683,1	-21,8 pct.

Det angivne beløb for 2006 er de i forbindelse med kommunalreformen opgjorte amtslige udgifter til specialundervisning for voksne, der blev overført til kommunerne. For 2007-2009 er der tale om budgettal.

Et særligt sammenligningsproblem er den nye ungdomsuddannelse for unge med særlige behov fra august 2007, idet kommunernes udgifter hertil i 2007 og 2008 kan være konteret flere forskellige steder i det kommunale regnskabsystem. Den vækst, der kan konstateres fra 2007